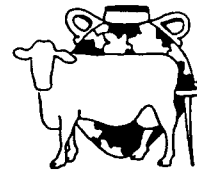

חדשות מן העבר

רכישת בקר בלבנון ובסוריה

שלמה דורי – מוזיאון וארכיון הרפת, יפעת

אביו ירמיהו, בעל משק חלב גדול יחסית בבית-גן ומכר חלב ותוצרתו בטבריה. הרופא הוותיק הרפואי המנדטורי – הד"ר שמיט ערך הסכם עם המחלקה הכלכלית של נציבות הרפובליקה הצרפתית לסוריה ולבנון – לפיו חלו תנאים מחמירים מאד על גנתית רשיונות יצוא לבקר מסוריה ולבנון לארץ-ישראל בגלל חשש להעברת דבר הבקר. המגיפה האחרונה בארץ היתה ב-1927 ומתוך חשש לחידושה, החמירו מאד בגנתית רשיונות יבוא, כי חששו מאד מחידושה.

הרשימה הקודמת עסקה בדיונים נרחבים על הנושא איזה בקר להכניס ארצה. הפעם נביא עדות ממקור ראשון, כיצד רכישת בקר מתבצעת בפועל, בסוריה ובלבנון. המדובר הוא במשלחת של מחלקת ההתישבות בסוכנות היהודית, אשר היתה מורכבת מחיים שטורמן מעין-חרוד ושמעון מקלר, איש יבניאל-בית גן, אשר היה עובד מחלקת ההתישבות. לשניהם היה נסיון ברכישת בקר מחו"ל. חיים שטורמן קנה פרות בסוריה כבר ב-1926 באופן פרטי עבור עין-חרוד. שמעון מקלר היה, ביחד עם

דמשק 1926, חיים שטורמן קונה מבכירה דמשקאית.

שראו היו בגילים 6–7 שנים אחרי ההמלטה, או בהריון של 6–7 חודשים. הפרה אשר תתאים תעלה עד לרפת של המתישב בארץ כ-30 לא"י. המדובר היה בפרה, אחרי ההמלטה עם תנובה של לפחות 18 ליטר חלב ליום; מבכירה הרה 6–7 חודשים עלתה 17–20 לא"י; עגלות גדולות לא הרות 13–15 לא"י.

ועוד כותב שמעון מקלר: "עד היום לא קנינו כלום משתי סיבות: א) יש צורך בקצת זמן, כדי שהסוחרים 'יתקדדו' קצת; ב) הרשיונות טרם נתקבלו. באם, בימים הקרובים, נקבל את הרשיונות, נחזור לדמשק ונטפל בקניה, ואם ענין הרשיונות לא יצא לפועל במהירות נחזור ארצה. אך קודם ניסע לחאלב לראות מה המצב בשוק שם. ביקשתי מקב' כנרת, שלא ישתמשו ברפת הישנה והיא תשמש קונטיינר. על סמך מכתבו של המייג'ור דר' שמיט דיברתי עם דר' דועל, רופא וטרינר ממשלתי בטבריה והדברים מסודרים מצידו. המשלוח הראשון יכול כנראה 10–20 ראשים, פרות ומבכירות.

בברכה

שמעון מקלר

שמעון מקלר כותב במאי 1935 מבירות, שחיים שטורמן והוא התחילו מיד עם בואם לטפל בבית הנציבות בקבלת רשיונות יצוא. עזר להם מאד פקיד יהודי של הממשל הצרפתי, מר ברקוב. מסתבר, שהצרפתים יותר מאשר מדאגה לתנאים וטרינריים, אך הרבה יותר מתוך דאגה להכנסה גדולה יותר (הרשיון קשור באגרה נכבדה) החליטו שהולדות שמלווים את הפרות אחרי ההמלטה (ושבלעדיהם איאפשר לחלוב את הפרות), יחשב הוולד ל"ראש" הזקוק לרשיון נפרד. הדבר יגרום קשיים גדולים. ראשית הוא ייקטין את מספר הראשים שאפשר יהיה לקנות וייקר את המשלוח כולו. לכן החליטו מקלר ושטורמן לקנות פרות ללא ולדות. הדבר לא היה קל, כי המבחר היה לא גדול והבחירה קשה.

במכתב שני, גם הוא ממאי 1935, כותב מקלר שהם כבר בדמשק והם מבקרים בכפרים בסביבה, שם הם רואים מספר פרות ומבכירות בעלות גודל וטיב שונים. בין המבכירות הם ראו כאלה שבהחלט היו סחורה טובה. אך הפרות

ביקור במוזיאון הרפת ביפעת

לפני מספר שנים הקימה ההתאחדות מוזיאון לענף רפת החלב, לצד המוזיאון לראשית ההתיישבות בעמק יזרעאל אשר בקיבוץ יפעת. בתוך אותו מבנה של מוזיאון הרפת שוכן גם ארכיון הענף ובו חומר תיעודי רב־גוני למכביר אודות ראשית הענף והחלוצים שהקימוהו בארץ־ישראל בראשית המאה הקודמת.

ביקור במוזיאון הוא תענוג וחוויה אמיתית לכל רפתן וחקלאי בכלל – אולם הוא צריך להיות חובה וחלק מתכנית הלימודים לכל התלמידים (והמורים ומדריכים), אשר בבתי הספר החקלאיים באשר הם. שעות הביקור במוזיאון הן 7.30–11.30 בימים א'–ה'. רצוי לתאם ביקור של כיתות שלמות עם החאראי על המוזיאון, הח' שלמה דורי, טלפון 6548754 – 06.

בהזדמנות זאת ברצוני, להפנות תשומת הלב לטעות ברשימתי הקודמת ב'משק הבקר' מס' 288 עמ' 58: היה כתוב יצחק וילקנסקי (אלעזר וולקני)...וצריך היה להיות (יצחק וולקני), שמו העברי של וילקנסקי. אלעזרי וילקנסקי/וולקני היה אביו של יצחק. עם הקוראים הסליחה. **שלמה דורי**